

JEL F 65, O 31, O 32

ШКОДА Тетяна,

доктор економічних наук, доцент, професор
кафедри бізнес-економіки та підприємництва
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана», Україна
ORCID: 0000-0003-1016-4853

ІБРАГІМОВА Аліна,

Студентка ОПП «Економіка підприємства»,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана», Україна

e-mail: shkoda-tetiana@kneu.edu.ua

Tetiana SHKODA

Doctor of Science, Associate Professor,
Professor of Business Economics and
Entrepreneurship Department
Kyiv National Economic University named
after Vadym Hetman, Ukraine

Alina IBRAHIMOVA

Student of EPP “Economics of Enterprise”,
Kyiv National Economic University named
after Vadym Hetman, Ukraine

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

INNOVATIVE ACTIVITY IN UKRAINE

Анотація: Для кожної країни є важливою саме ефективна інноваційна діяльність в ході якої реалізується її інноваційний потенціал. У нашому дослідженні проаналізовано стан інноваційної діяльності в Україні на сучасному турбулентному етапі розвитку на основі Глобального інноваційного індексу і запропоновано шляхи вирішення існуючих проблем.

Ключові слова: інновації, фінансування, інноваційний потенціал, інноваційне діяльність.

Abstract: It is important for each country to have an effective innovative activity during which its innovative potential is realized. Our study analyzed the state of innovative activity in Ukraine at the current turbulent stage of development based on the Global Innovation Index and suggested ways to solve existing problems.

Keywords: innovations, financing, innovative potential, innovative activity.

Існує досить багато трактувань поняття інноваційної діяльності. Загалом її можна охарактеризувати як певний комплекс заходів, що спрямований на залучення науково-технологічного потенціалу до створення або покращення продукту, процесу, виробництва, певної структури тощо [1].

Ефективна інноваційна діяльність та інноваційний потенціал є важливим фактором розвитку економіки будь-якої країни. Під інноваційним потенціалом дослідники розуміють [2, с.138] сукупність характеристик підприємства, які визначають його здатність здійснювати діяльність щодо створення і практичного використання нововведень.

На міжнародному рівні, сьогодні існує велика кількість рейтингів та індексів, для співставлення рівня інноваційного розвитку країн. Україна представлена у більшості з них, що дає змогу порівняти з більш розвиненими країнами та оцінити стан інноваційної діяльності.

Одним з найбільш поширеним є Глобальний інноваційний індекс. Він ранжує світові економіки відповідно до їх інноваційних можливостей. Складається з 80 показників, згрупованих за вхідними та вихідними інноваційними ресурсами та віддзеркалює різні аспекти інновацій [3].

Згідно з даними Таблиці 1 можна зробити висновок, що у 2022 році Україна демонструє кращі показники лише у запровадженні інновацій. Також варто

зазначити, що відповідно до показників інших індексів Україна має найкращі результати у сфері знань і технологій і найслабші – у розвитку ринку, де посідає відповідно 36 та 102 місце в рейтингу. Стабільно низькі показники Україна має також у сфері розвитку інфраструктури. У наступній Таблиці 1 наведено рейтинги декількох показників України за період 2020-2022 роки:

Таблиця 1. Сформована авторами за джерелами [3-5].

Індекс	2020	2021	2022
GII	45	49	57
Innovation inputs	71	76	75
Innovation outputs	37	37	48

Причинами цього можна вважати:

- політично – економічна нестабільність;
- наявність воєнного конфлікту;
- неефективність методичних підходів до розвитку і підтримки інноваційної діяльності.

За останні роки Україна хоч і мала певні успіхи у стабілізації показників але не вдається добитись відчутних результатів у позитивному розвитку інноваційної діяльності та створенні сприятливих умов для неї. Також, на жаль, українська інноваційна сфера не є досить привабливою для іноземних інвесторів.

Варто зазначити, що значна частина українських вчених [1, 2] вважають, що основною перешкодою для інноваційного розвитку є недостатнє фінансування.

Джерелами фінансування інноваційної діяльності є [6]:

- кошти Державного бюджету України;
- кошти місцевих бюджетів;
- власні кошти спеціалізованих державних і комунальних фінансово-кредитних установ;
- власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності;
- кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб;
- інші джерела, не заборонені законодавством України.

Законодавча система так само має прямий вплив на розвиток інноваційної діяльності. Наразі вона не стимулює інноваційно-інвестиційну діяльність. Недостатнє державне страхування, відсутність системи пільг та підтримки вітчизняного виробника, не вистачає також і гарантій для іноземних інвесторів – все це гальмує ефективність і продуктивність інноваційної діяльності.

Дефіцит кваліфікованих працівників, також є невід'ємним фактором що впливає на погіршення ситуації на ринку інновацій. Значна частина вітчизняних працівників зорієнтовані на ринок інших країн. Причинами цього можуть стати:

- Достатня мотивація;
- Кращі умови;
- Перспектива розвитку.

Всі вище зазначені недоліки складових інноваційної діяльності вимагають більш детального аналізу та вирішення питань щодо покращення ситуації.

Отже, стан інноваційного розвитку України є наслідком відсутності послідовної політики щодо побудови шляху інноваційного розвитку. Нехтування проблемами, що виникають у створенні прогресивного розвитку і призвело до таких наслідків.

Задля забезпечення стабільного економічного зростання, необхідно приділяти особливу увагу інноваційній діяльності, адже вона є важливим фактором розвитку економіки будь-якої країни.

Покращення інноваційної політики, кадрова підготовка фахівців, створення належних умов на виробництві, поліпшення фінансування проєктів, належна державна підтримка гарантує позитивний розвиток інноваційної діяльності.

Література

1. Чаплінський В. Р. Інноваційна активність в Україні, тенденції та перспективи розвитку.
URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/102.pdf
2. Микитюк П., Крисько Ж., Овсянюк-Бердадіна О., Скочилиас С. Інноваційний розвиток підприємства. Тернопіль, 2015. 224 с.
URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/684/1/інноваційний%20розвиток%20підприємства.pdf>
3. Dutta S., Lanvin B., Rivera León L., Wunsch-Vincent S. Global Innovation Index 2022 What is the future of innovation-driven growth? WIPO.
URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-en-main-report-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf>
4. Dutta S., Lanvin B., Rivera León L., Wunsch-Vincent S. GLOBAL INNOVATION INDEX 2020 Who Will Finance Innovation? WIPO.
URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf
5. Dutta S., Lanvin B., Rivera León L., Wunsch-Vincent S. Global Innovation Index 2021 Tracking Innovation through the COVID-19 Crisis. WIPO.
URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf
6. Верховна Рада України. Господарський кодекс України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

References

1. Chaplinsky V. Innovative activity in Ukraine, tendencies and prospects of development.
URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/102.pdf
2. Mykytiuk P., Krysko Zh., Ovsianiuk-Berdadina O., Skochylas S. Innovative development of enterprise. Ternopil, 2015. 224 p.
URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/684/1/інноваційний%20розвиток%20підприємства.pdf>
3. Dutta S., Lanvin B., Rivera León L., Wunsch-Vincent S. Global Innovation Index 2022 What is the future of innovation-driven growth? WIPO.
URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-en-main-report-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf>
4. Dutta S., Lanvin B., Rivera León L., Wunsch-Vincent S. GLOBAL INNOVATION INDEX 2020 Who Will Finance Innovation? WIPO.
URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf
5. Dutta S., Lanvin B., Rivera León L., Wunsch-Vincent S. Global Innovation Index 2021 Tracking Innovation through the COVID-19 Crisis. WIPO.
URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf
6. Parliament of Ukraine. Commercial Code of Ukraine.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>